

מרכז תורני ללימוד פנימיות
התורה והחסידות
לאורו של האדמו"ר י-ם
מוהר"ר שלום ספרין זצוק"ל

מאורות שלום

שבת קודש פרשת נח | ג' חשוון התשס"ט | גיליון מספר 217 | שנה חמישית

מאורות הפרשה

וַיְחַל נֹחַ אִישׁ הַאֲדָמָה וַיִּשְׁע פָּרְסָם: וַיֵּשֶׁת מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלָה: (בראשית, ט', - כ' - כ"א)

מובא במדרש (בראשית רבה פרשה לו, ג): אמר רבי ברכיה חביב משה מנח, נח משנקרא 'איש צדיק' נקרא 'איש אדמה', אבל משה משנקרא 'איש מצרי' נקרא 'איש האלהים'.

חייו של נח היו בירידה, פוחת והולך; בתחילה זכה לתואר המכובד "איש צדיק" (ו, ט), אך לאחר מכן נקרא "איש האדמה", כינוי המבטא חומריות יתירה. לעומת זאת חייו של משה היו בעלייה, מוסיף והולך; כשברח מחרב פרעה למדין נקרא על ידי בנותיו של יתרו "איש מצרי", ובפרשת וזאת הברכה נקרא "איש האלהים".

מה גרם לנח לשקוע ואילו למשה לזרוח?

כותב המשך חכמה: יש שני דרכים בעבודת השי"ת דרך אחד מי שמייחד עצמו לעבודתו יתברך ומתבודד ויש מי שעוסק בצרכי צבור ומבטל עצמו בשביל הכלל ומפקיר נפשו עבורם.

יש אדם שמרכז את כל כוחותיו לעבודת ה', אין לו דין ודברים עם איש והוא עסוק אך ורק בהתקדמותו הרוחנית של עצמו. ולעומתו יש מי שעסוק בצרכי ציבור "ומבטל עצמו בשביל הכלל", ואין לו זמן בשביל עצמו. מי מהם יתקדם בעבודת ה' שלו יותר? לכאורה, התשובה המתבקשת היא שמי שמכין את עצמו ועמל הוא אשר יזכה לכך, בבחינת מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת. אולם כאן צפויה הפתעה:

אם כן צריך לומר לפי המושג שזה שמתבודד יעלה מעלה מעלה וזה ירד ממדריגתו... ובכל זאת מצאנו שנה התבודד ולא הוכיח את בני דורו לכן אמרו עליו (ע' סנהדרין קח) שאף הוא היה ראוי לכלייה ורק מתבודד לעצמו היה בכל זאת אחר שנקרא איש צדיק ירד ממדריגתו ונקרא איש האדמה, ומשה נקרא איש מצרי שהוכרח לגלות. שזה מורה פחיתות בנפש הואיל ומסר עצמו על ישראל בהריגת מצרי נקרא איש אלקים, שהגיע לתכלית השלמות מה שיוכל האדם להשיג.

מסתבר שהתקדמות בתחום הרוחני אינה תולדה של התקדמות אישית והתבודדות, ונהפוך הוא, מסתבר שדווקא העיסוק בצרכי ציבור הוא שגורם למעלה רוחנית גבוהה. נח שהיה "מתבודד לעצמו" וגילה חוסר אכפתיות כלפי בני דורו, התחיל בצורה מבטיחה – "איש צדיק" – וירד לשפל המדרגה – "איש האדמה". ומשה רבנו האיר זרח עלה ונתעלה מ"איש מצרי" ל"איש האלהים" בזכות ש"מסר עצמו על ישראל", בזכות האיכפתיות, בזכות הדאגה לכלל. יתכן לשער שהדבר נובע מכך שהעיסוק בצרכי ציבור מוציא מהכח אל הפועל כוחות שאין ביכולת האדם להוציאם בעצמו לבדו.

נר ה' נשמת אדם

העלון יוצא לעילוי נשמת

חיילי צה"ל שמסרו נפשם על קידוש ה'

ולעילוי נשמת בכה אליאן בת אהרון לוי ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה

יוצא לאור ע"י בית המדרש אור שלום

קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

העורך: בני ישי עוזיהו

כתובת אתר אינטרנט <http://www.ohrshalom.net>

כתובת דואר אלקטרוני info@ohrshalom.net

מאורות המשל והנמשל

עני אחד קנה במעט הפרוטות שקיבץ כרטיס הגרלה. ההגרלה עמדה להיערך בעיר הגדולה ובפרס הראשון הוצע סכום כסף עצום. שפר מזלו של העני והכרטיס אשר ברשותו זכה בפרס הראשון. רבה הייתה השמחה בבית העני. ומרוב אושר פרץ בריקוד סוער עם ילדיו הרבים עד אשר קולות השמחה נשמעו מחוץ לבית.

מה פשר השמחה בביתו של קשה יום זה? תהו השכנים? משלא נמצאה התשובה נכנסו פנימה ושאלו: מה לך שמח ורוקד?

עשיר אני- אמר העני ונופף בכרטיס הזוכה. ומה בכך? והרי אתה אין בידך מאומה והעניות גדולה? שוטים שכמותכם אמר העני, ומה בכך שאין בידי עתה כלום, כיוון שזכיתי - הרי הכסף כנתון בארנקי. אמר החפץ חיים - כך הנמשל, מי שמקיים את המצוות למרות שבימי חייו יש לו קשיים עליו לשמוח שמחה גדולה ששכרו מזומן לו לעתיד לבוא, ולמרות שאין השכר בידו כבר עכשיו הריהו כאותו כרטיס זוכה.

מאורות פרי חיים

"נח איש צדיק תמים היה בדרתיו"

חסר במילת "בדרתיו" שני ווי"ן, וזו רבותא גדולה

לנח, שעדיין לא נצטווה על מילה, "ואו", וקודם

קבלת תורה ג"כ "ואו"י, ואף על פי כן נעשה צדיק

תמים, כי מילת ת"ם, ר"ת - תורה מילה.

כי עיקר עבודת השי"ת בכח הניגוד, ודורו היו

רשעים בשניהם, ונח התקדש בשניהם אפילו

בדרתיו חסר דחסר, וזה ענין ורמז מופלא בס"ד

בדרך אפשר

מאורות הסיפור החסידי

הכרטיס הזוכה - ב

תקציר:

הרבי הקדוש רבי פישל מסטריקוב זצ"ל ביום אחד הסתגר ולא רצה לנהוג באדמו"רות. יום אחד הגיע הרב הקדוש רבי בונים מפשיסחא וזקני החסידים ביקשוהו שישפיע על רבם שיחזור להנהיג את עדתו. כשיצא הרבי ר' בונים מהחדר ועל פניו נסוך חיוך. הבינו החסידים ששמע ה' את תפלתם.

אולם עתה, כשנגולה האבן הכבדה מלבם, ביקשו החסידים לשמוע מפיו של רבי בונים את פשר הדבר. הם היו תאבי סקרנות לדעת, מה הייתה הסיבה להחלטת רבם וכיצד שכנע אותו רבי בונים לחזור בו ממנה.

ואלו היו הדברים: שבועות אחדים לפני פרישתו של רבי פישל מן ההנהגה, הופיע לפניו יהודי, עני מרוד, שהיה צריך להשיא כמה בנות בוגרות, ועם כל המאמצים שעשה לא הצליח למצוא קרן תקוה. האיש היה אומלל מאוד ובנותיו עוד יותר.

רבי פישל ניסה כמה פעמים לעוץ לו עצה כיצד להשיג את הכסף, אך ללא הצלחה. לבסוף פנה אל העני ואמר: "רואה אני כי אינני יכול לעוזרך בדרך הטבע. לך אפוא וקנה כרטיס פיס וה' יושיעך."

בהזדמנות הראשונה מיהר העני לקנות לו כרטיס פיס. כל כרטיס כזה זכאי היה להשתתף בעשר הגרלות רצופות שנערכו יום לאחר יום. ההגרלה הראשונה נערכה והעני לא זכה בה. עברו גם ההגרלה השנייה והשלישית וגם בהן לא זכה. ככל שגדלה אכזבתו של החסיד העני, כן הלכה ופחתה אמונתו בברכת הצדיק.

כשנערכה ההגרלה התשיעית וגם בה לא זכה, ביקש העני למנוע מעצמו לפחות את הפסד דמי הכרטיס. מה עשה? הלך ומכר את הכרטיס בעשירית ממחירו המקורי. למחרת נודע, כי האיש שקנה את הכרטיס מן העני זכה בסכום הגדול...

בא העני האומלל לפני הרבי וסיפר לו במרירות על רוע מזלו. העניין נגע מאוד ללבו של רבי פישל. הוא ראה בכך אות משמים המכוון כלפיו. בלבו הרהר, כי משמים אין חפצים בהנהגתו ולכן תיעתעו בו באופן משונה כל כך, שברכתו אמנם נתקיימה, אך לא באיש שבירך. עקב זאת החליט לנטוש את ההנהגה.

וכיצד שיכנעו רבי בונים לחזור בו מהחלטתו? הוא סיפר לו מעשה שאירע לו. אף לפניו הופיע פעם יהודי מטופל בילדים, שפרנסתו לא הייתה מצויה. רבי בונים בירכו בהצלחה, אך האיש התעקש והיקשה: וכיצד אזכה בהצלחה זו, אם עד היום נכשלתי בכל תחום שבו נגעתי? ענה רבי בונים לאיש: "אוי ואבוי לבונם, אם ידדקק לעבוד אלוקים כזה, הנזקק לעצות שלו כיצד להושיע אדם מישראל..."

קלט הצדיק רבי פישל את הרמז הדק של חברו ונתרצה.

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמות וברכות.

ליצירת קשר - בית המדרש אור שלום -

ת.ד. 88 מיקוד 90100

קרית ארבע מיקוד 90100

